Svenska, åk 2 till 5
Cirka 40 minuter

Sparvelilla, **kom som förr!**

Zacharias Topelius skrev dikten *Sparven om julmorgonen*. En flicka ger en liten sparv ett korn på julmorgonen. Men vem är sparven egentligen?

Jenny Nyström, barn vid gärdesgården, julkort 1920.

Namn _____ Klass _____

Steg 1 Lyssna på dikten

Helklass, 10 min

Lyssna när läraren läser dikten högt. Följ med i dikten på sidan 2.

a Vad ger flickan sparven? **Ringa in.**

Ett äpple | Ett korn | En pepparkaka | Vatten

b Vem är sparven, säger den själv? **Ringa in.**

Flickans katt | En tomte | Flickans lillebror | En ängel

1 LYSSNA PÅ DIKTEN

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.

Dikten

Sparven om julmorgonen

Zacharias Topelius, ur *Läsning för barn*. Dikten sjungs också som julsång, med musik av Otto Kotilainen.

1 Nu så föll den vita snö,
föll på björk och lindar.
Frusen är den klara sjö,
väntar vårens vindar.
Liten sparv,
fattig slarv,
ätit upp sitt sommararv.
Frusen är den klara sjö,
väntar vårens vindar.

2 Vid den röda stugans dörr
stod en liten flicka:
”Sparvelilla, kom som förr,
kom ett korn att picka!
Nu är jul
i vart skjul.
Sparvelilla, grå och ful,
sparvelilla, kom som förr,
kom ett korn att picka!”

3 Sparven flög till flickans fot,
flög på glada vingar:
”Gärna tar jag kornet mot,
kornet, som du bringar.
Gud ska än
löna den,
som är här de armas vän.
Gärna tar jag kornet mot,
kornet, som du bringar.”

4 – Jag är inte den du tror,
ty ditt öga tåras.
Jag är ju din lilla bror,
som dog bort i våras.
När du bjöd
glad ditt bröd
åt den fattige i nöd,
bjöd du åt din lilla bror,
som dog bort i våras.

Svåra ord

lindar lindträd
picka picka med näbben, äta
löna ge något gott tillbaka
tåras fylls med tårar
slarv en som slarvar
vart skjul varje hus och uthus
de armas vän vän till de fattiga
bjöd gav
sommararv maten från sommaren
bringar kommer med
ty för att

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.

Steg 2 **Läs själv** Enskilt, 12 min

Läs dikten på sidan 2 en gång till, i din egen takt. Gör sedan uppgifterna a, b och c.

a Sparven före och efter

Hur har sparven det? **Ringa in.**

I början, strof 1	Hungrig	Mätt
När flickan har gett kornet, strof 3	Ledsen	Glad

b Vem säger det?

Säger flickan eller sparven det här? **Ringa in.**

”Sparvelilla, kom som förr!”	*Flickan*	*Sparven*
”Gärna tar jag kornet mot.”	*Flickan*	*Sparven*
”Nu är jul i vart skjul.”	*Flickan*	*Sparven*
”Jag är ju din lilla bror.”	*Flickan*	*Sparven*

c Flickan gråter

I sista strofen står det att flickans öga *tåras*. Varför blir hon ledsen, tror du? **Skriv.**

Hon blir ledsen för att ...

 Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.

Steg 3 Vad hände sedan?

Enskilt, 18 min

Dikten slutar när sparven har sagt vem han är. Men vad händer sedan? Nu får du skriva fortsättningen.

Så står det i dikten

Sparven flög till flickans fot,
flög på glada vingar.

Så kan det fortsätta

Flickan sätter sig på trappan. Sparven hoppar närmare och piper, som om han ville säga något mer.

Skriv fortsättningen i tre delar. Börja på den gråa texten.

1 På trappan

Vad säger flickan till sparven? Vad gör sparven?

Flickan sitter kvar på trappan. Hon säger ...

2 I stugan

Flickan går in. Vem berättar hon för? Vad säger de?

Sedan går flickan in i stugan. Där ...

3 Nästa jul

Vad gör flickan på julmorgonen ett år senare?

Ett år senare, på julmorgonen, ...

Flickan delar med sig, fast hon inte vet vem sparven är. Vem kan du göra något snällt för i jul?

 Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.